

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXVII. — Izdan in razposlan 15. dne avgusta 1916.

Vsebina: Št. 257. Ukaz o zasegi maka.

257.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 11. avgusta 1916. l.

o zasegi maka.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ 1.

Zaloge maka, kar jih je v tuzemstvu, ko dobi ta ukaz moč, ter tuzemski pridelek maka leta 1916. so zasežene v prid državi. Ta zasega nastopi gledé zalog, kar jih je, takoj, gledé letošnjega pridelka, ko se spravi mak. Od te zasege so izvzete:

- a) zaloge, ki so v posesti posameznikov in ki ne presegajo množine 5 kg,
- b) zaloge, ki so v posesti države ali vojaške uprave.

Pod a) imenovane zaloge pa se ne smejo otujevati,

§ 2.

Zasega ima učinek, da se zaseženo blago ne sme niti porabljati, podelovati, použiti, pokla-

dati, niti prostovoljno ali prisilno prodati, tudi ne kupovati, ako se ne ukrenejo drugi ukazi v tem ukazu ali s posebnimi odredbami trgovinskega ministra v porazumu s poljedelskim ministrom.

Kupne in dobavne pogodbe o maku, ki še niso izpolnjene, preden dobi ta ukaz moč, so brez moči, kolikor nasprotujejo predpisom tega ukaza.

Pravica zahtevati izpolnitev ali odškodnino zaradi neizpolnjene pogodbe se ne more uveljavljati.

Zahteve zaradi neizpolnjene pogodbe, ki so nastale pred pričetkom veljavnosti tega ukaza, ostanejo neizpremenjene; toda kupec ne more zahtevati izpolnitve, temveč le odškodnino.

§ 3.

Za prevzemanje zaseženega blaga je določeno avstrijsko središče za olje in mast d. dr. na Dunaju, I., Seitzergasse 1. To središče je dolžno zaseženo blago kupiti in čim prej odvzeti.

§ 4.

Prevzemna cena znaša K 150.— za 100 kg maka čiste teže, loko na železniško postajo, ki je najbližnja kraju skladišča zalog, v kupčevih vrečah. Ta cena se umeva za zdravo, suho, trgovinsko-običajno preresetano in ne zaduhlo (uzanspo)

blago. Plača se v gotovini, kadar se pokaže oddajno potrdilo železniškega urada (duplikatni vozni list).

Ako se o višini cene za blago, ki ne ustreza gornjim zahtevam, ne doseže dogovor med strankami, jo določi v okviru prevzemne cene, privzemši stranke, okrajno sodišče, v čigar okolišu je blago, v nespornem postopanju, zaslišavši izvedence. V tem primeru mora avstrijsko središče za olje in mast d. dr. ob prevzetju začasno v gotovini plačati ceno, ki jo je ponudilo. Odločba okrajnega sodišča se more v osmih dneh izpodbijati z rekurzom. Zoper odločbo druge stopnje ni dopusten nadaljen pravni pomoček.

V koliko mora stroške postopanja povrniti ena izmed strank ali jih je deliti med stranke, odloči sodišče po svobodnem preudarku. Dolžnost dobave se ne odlaga s sodnim postopanjem.

§ 5.

Posestnik zaseženega blaga je dolžen prodati blago avstrijskemu središču za olje in mast d. dr. po ustanovljenih cenah in pogojih (§ 4). Nadalje je dolžen poslati avstrijskemu središču za olje in mast d. dr. na zahtevanje enega ali več poprečnih poskusov, da se preskusi blago. Končno je dolžen blago stvarno hraniti in dobro ravnati z njim dotlej, da se prevzame.

Makovo seme se mora dobiti najdalje do 30. dne novembra 1916. l.

Zaloge, kar jih je že ob času, ko dobi ta ukaz moč, morajo njih posestniki najkasneje v 14 dneh po tem času, zaloge, ki so iz pridelka leta 1916., pa najdalje v 8 dneh potem, ko se dobé, z navedbo množine in kraja skladišča naznaniti avstrijskemu središču za olje in mast d. dr.

§ 6.

Učinek zasege se konča:

1. z oddajo zalog avstrijskemu središču za olje in mast d. dr.,

2. s prisilnim odvzetjem.

§ 7.

Železnice ali parnoplavstvena podjetja smejo sprejemati pošiljatve maka v prevoz le tedaj, ako

je voznim listinam za vsako pošiljatev pridejano prevozno potrdilo, ki ga je izdalo avstrijsko središče za olje in mast d. dr. po priloženem vzorcu.

Za pošiljatve vojaške uprave, za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega, iz Bosne ter Hercegovine ter za pošiljatve, ki so bile že izročene, ko dobi ta ukaz moč, ni treba takih prevoznih potrdil.

§ 8.

Ako se posestnik brani prodati svoje zasežene zaloge maka avstrijskemu središču za olje in mast d. dr., mora politično oblastvo prve stopnje, v čigar okolišu so zaloge, razsoditi o dolžnosti, da se oddadó zaloge in, ako treba, odrediti, da se prisilno odvzamejo na posestnikove stroške.

Razsodba ima moč zoper vsakega, ki ima pravice do zalog.

§ 9.

Ako se prisilno odvzamejo zaloge, je odbiti 10 odstotkov od prevzemne cene. Ako posestnik ali njegovo bivališče ni znano ali ako naj služi cena za zadostitev zahtev tretjih oseb iz stvarnih pravic, je ceno položiti na sodišču.

Prisilno odvzete zaloge mora njih zadnji posestnik brezplačno hraniti in stvarno ohraniti dotlej, da se odpeljejo.

§ 10.

Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. mora zasežene zaloge maka, ki jih je kupilo, odkazati v podelovanje tistim izdelovalcem olja, ki mu jih oznameni vojna zveza industrije za olje in mast.

Dobljeno makovo olje odkazuje porabnikom vojna zveza industrije za olje in mast z odobrenjem trgovinskega ministrstva (§§ 2 in 14 ministrstvenega ukaza z dne 8. aprila 1916. l. [drž. zak. št. 94]) in ustanavlja ceno, po kateri jim mora avstrijsko središče za olje in mast d. dr. oddajati makovo olje.

Oljčne krovajce mora avstrijsko središče za olje in mast d. dr. izročati središču za krmla po ceni, ki jo določi poljedelsko ministrstvo v porazumu s trgovinskim ministrstvom.

§ 11.

Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. je dolžno od nakupljene skupne množine maka do 30. dne aprila 1917. l. pridržati najmanj 1000 metrskih stotov, da se eventualno porabijo za semenje.

Prošnje za prepustitev semenja je poslati pravočasno vojni zvezi industrije za olje in mast na Dunaju, I., Seitzergasse št. 1, in navesti potrebno množino in izmero površine, ki se poseje. Ako se zaprosi še, preden prevzame središče za olje in mast d. dr. zasežene zaloge, mora vojna zveza industrije za olje in mast pustiti prosilcu primerno množino semenja iz njegovih lastnih zalog.

§ 12.

Prestopke tega ukaza in vsako sodelovanje ob preprečenju dolžnosti, ustanovljenih v njem, kaznuje politično oblastvo na denarju do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev, ako ta dejanja ne spadajo pod strožjo kazen.

§ 13.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Hohenlohe s. r.

Hochenburger s. r.

Forster s. r.

Zenker s. r.

Spitzmüller s. r.

Prevozno potrdilo za mak.

Pošiljačevo ime
v ima pravico poslati
..... kg maka,
in sicer v času od do
od (ime pošiljalne postaje)
v (ime namembne postaje)
po (železnici ali parniku) na naslov (prejemnikovo ime in stanovališče)
.....

Na Dunaju, dne 1916. l.

Avstrijsko središče za olje in mast
d. dr.

To potrdilo je trpežno pridejati vozni listini.
Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati v vozni listini.
Potrdilo naj odvzame namembna postaja.

Iz c. kr. dvorne in državne tiskarne.